

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 29. aprīlī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Aldis Laviņš, tiesneši Ineta Ziemele un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Jura Juraša (turpmāk –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 49/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Saeimas kārtības
ruļļa 17. panta otro daļu un 19. pantu (turpmāk – apstrīdētās normas) par
neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta
otrajam teikumam un 101. panta pirmajam teikumam, kā arī par spēkā neesošu
no normas spēkā stāšanās brīža.

2. Saeimas kārtības ruļļa 17. panta otrā daļa nosaka: “Ja Saeima piekrīt
kriminālvajāšanas uzsākšanai pret Saeimas locekli, attiecīgais Saeimas loceklis
zaudē tiesības piedalīties Saeimas un tās komisiju, kā arī citu to institūciju sēdēs,
kurās Saeima viņu ir ievēlējusi vai apstiprinājusi, līdz kriminālvajāšanas
izbeigšanai vai līdz brīdim, kad stājas spēkā notiesājošs tiesas spriedums. Šajā

laikā prokuratūrai un tiesai ir tiesības piemērot attiecīgajam Saeimas loceklim visus kriminālprocesuālajos likumos noteiktos piespiedu līdzekļus.”

Saeimas kārtības ruļļa 19. pants noteic: “Ja deputāts uz šā likuma 17. panta pamata ir atstādināts no piedalīšanās Saeimas darbā, atstādināšanas laikā viņš zaudē tiesības uz un 14. pantā paredzēto kompensāciju, bet mēnešalgu viņam izmaksā piecdesmit procentu apmērā. Ja deputātam tiek piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums, viņam uz apcietinājumā pavadīto laiku tiek pārtraukta arī mēnešalgas izmaksa. Ja krimināllieta izbeigta, nekonstatējot deputāta vainu, vai arī deputāts tiek attaisnots, viņš saņem visu par atstādināšanas laiku viņam neizmaksāto mēnešalgu, kā arī un kompensācijas.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu

izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un Saeimas 2019. gada 31. janvāra sēdes protokola izriet, ka Saeima ar 2019. gada 31. janvāra lēmumu ir piekritusi kriminālvajāšanas uzsākšanai pret Pieteikuma iesniedzēju (turpmāk – Saeimas 2019. gada 31. janvāra lēmums). Līdz ar to kopš šā brīža apstrīdētās normas liedzot viņam

pildīt deputāta pienākumus un izmantot deputāta tiesības līdz brīdim, kad pret Pieteikuma iesniedzēju tiks izbeigta kriminālvajāšana vai stāsies spēkā notiesājošs spriedums. Tādējādi apstrīdētās normas nesamērīgi ierobežojot Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. panta otrajā teikumā un 101. panta pirmajā teikumā noteiktās pamattiesības.

Ņemot vērā minēto, Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Saeimas 2019. gada 31. janvāra lēmums nav pārsūdzams. Līdz ar to tas stājās spēkā tā pieņemšanas brīdī. Kopš tā spēkā stāšanās uz Pieteikuma iesniedzēju ir attiecināmas apstrīdētās normas. Apstrīdētās normas ir imperatīvas, tāpēc Pieteikuma iesniedzējam nav vispārējo tiesību aizsardzības līdzekļu, ar kuriem aizstāvēt savas pamattiesības pret apstrīdētajās normās noteiktajiem ierobežojumiem.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrais teikums noteic: ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no brīža, kad uz Pieteikuma iesniedzēju kļuva attiecināmas apstrīdētās normas, proti, no Saeimas 2019. gada 31. janvāra lēmuma pieņemšanas brīža. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2019. gada 11. aprīlī. Tādējādi ir ievērots termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un ceturtās daļas otrā teikuma prasībām.

6. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 92. panta otrajam teikumam un 101. panta pirmajam teikumam. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Saeimas kārtības ruļļa 17. panta otrās daļas un 19. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta otrajam teikumam un 101. panta pirmajam teikumam” pēc Jura Juraša pieteikuma (pieteikums Nr. 49/2019).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2019. gada 1. jūlijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš